

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľky: S., nar. X., v meste Č., naposledy bytom v zahraničí: M. Č. t. č. PT O., zastúpená JUDr. P., advokátom, AK Š., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-465-10/PO-Ž-2009 zo dňa 31. augusta 2009, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Saz 7/2009-19 zo dňa 25. novembra 2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Saz 7/2009-19 zo dňa 25. novembra 2009 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-465-10/PO-Ž-2009 zo dňa 31. augusta 2009, ktorým odporca podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle) zamietol

žiadosť navrhovateľky o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľky nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu na území SR a rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej je vecne správne a v súlade so zákonom. Skutočnosti navrhovateľkou uvádzané v priebehu celého azylového konania nasvedčujú podľa krajského súdu ekonomickým pohnútkam navrhovateľky a potvrdzujú záver, že v jeho prípade nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu podľa § 8, alebo 10, 13a a 13b zákona o azyle.

Podľa krajského súdu skutočnosti uvedené v opravnom prostriedku neodôvodňujú iné rozhodnutie o žiadosti navrhovateľky a rovnako nezakladajú ani dôvod pre udelenie azylu z humanitných dôvodov. V tejto súvislosti krajský súd uviedol, že právny nárok na udelenie azylu z humanitných dôvodov navrhovateľka nemá, keďže v zmysle § 9 zákona o azyle je výlučne v právomoci odporcu udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa nezistia dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle. Výpočet humanitných dôvodov ako aj ich rozsah je v plnej kompetencii odporcu, ktorý rozhoduje o udelení azylu z humanitných dôvodov na základe správnej úvahy.

Podľa krajského súdu odporca postupoval správne, ak po zvážení skutkového stavu nenašiel ani dôvod pre udelenie doplnkovej ochrany navrhovateľke podľa § 13a/ a 13b/ zákona o azyle, pretože nepovažoval navrhovateľkine dôvody za dôvody, pre ktoré by bola v prípade návratu do krajiny vystavená reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie, v ktorom namietala, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

V súvislosti so svojou situáciou, keď na území SR žije väčšiu časť svojho života, ovláda slovenský jazyk na veľmi dobrej úrovni, jej matka a partner žijú na Slovensku, na Slovensku chce uzavrieť manželstvo a založiť si rodinu, pričom podmienky na Ukrajine jej neumožňujú viesť dôstojný život, poukázala na to, že zákon o azyle umožňuje udeliť azyl z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Vzhľadom na uvedené vyjadrila presvedčenie, že jej prípad spadá pod uvedené ustanovenie § 9 zákona o azyle, a teda jej mal

byť udelený azyl z humanitných dôvodov, resp. minimálne sa v jej prípade malo rozhodnúť vo veci samej, t. j. udelením, resp. neudelením azylu, resp. poskytnutím alebo neposkytnutím doplnkovej ochrany.

Podľa navrhovateľky odporca ako aj krajský súd podcenili jej situáciu a nesprávne vyhodnotili jej prípad. Navyše odporca nezohľadnil jej vek, či iné okolnosti týkajúce sa jej osoby, ktoré preukazujú nemožnosť jej návratu na Ukrajinu a opodstatnenosť udelenia azylu z humanitných dôvodov.

Na základe uvedeného navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhla zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľky vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 13. apríla 2010 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (účinného od 1.12.2008) ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b,

Ministerstvo rozhodne podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená. (ods. 3).

Podľa § 20 ods. 5 zákona o azyle do lehoty na vydanie rozhodnutia podľa tohto zákona sa nezapočítava čas potrebný na doručenie rozhodnutia.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona o azyle, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľky v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej skutočnosťou, že navrhovateľka požiadala o udelenie azylu z dôvodov legalizácie pobytu na území SR, teda inými dôvodmi ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13 a alebo 13b zákona o azyle, preto jej žiadosť zamietol ako zjavne neopodstatnenú.

Z obsahu administratívneho spisu odporcu vyplynulo, že navrhovateľka nielen že nepredložila žiaden dôkaz preukazujúci jej prenasledovanie v krajine pôvodu, ale takéto okolnosti počas výsluchu ani netvrdila.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 11.8.2009 navrhovateľka uviedla, že o azyl požiadala z dôvodu, že na území SR žije jej matka, na Ukrajine nikoho nemá a nechce sa tam vrátiť. Slovensko pokladá za svoj domov, pretože tu žila už v rokoch 1991 až 2004. Momentálne sa na území SR zdržiava nelegálne, preto by si chcela vybaviť povolenie na pobyt a žiť tu legálne.

Navrhovateľka počas pohovoru pred odporcom ďalej uviedla, že v roku 2002 sa rozviedla a jej povolenie na trvalý pobyt stratilo platnosť, nevedela uviesť dôvod, prečo si neskôr nevybavila povolenie na pobyt. Na Ukrajine je problém sa zamestnať, je tam nedostatok pracovných príležitostí.

Na otázku prečo svojvoľne opustila územie SR a nelegálne vycestovala do Českej republiky, odpovedala, že v Čechách má priateľa, nedokáže bez neho žiť.

Na otázku či prišla v krajine pôvodu do styku s políciou, zložkami štátu armádou a či bola v krajine pôvodu nimi prenasledovaná, odpovedala, že neprišla s nimi do styku a nebola nikým prenasledovaná.

Na otázku čoho sa obáva v prípade návratu do krajiny pôvodu, odpovedala, že na Ukrajinu sa nechce vrátiť, chce si zabezpečiť lepšiu budúcnosť na Slovensku.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že navrhovateľka zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na ekonomických dôvodoch a snahe legalizovať si pobyt na území SR.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav vecí podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľky, pre ktoré žiadala udeliť azyl na území Slovenskej republiky, nemožno považovať za relevantný dôvod pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a jej žiadosť je založená na iných dôvodoch ako v § 8, § 10, § 13a alebo 13b, najmä na ekonomických dôvodoch a snahe legalizovať si pobyt na území SR, takýto záver nachádza oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania, preto krajský súd nepochybil, keď považoval rozhodnutie z týchto dôvodov za zákonné.

Navrhovateľka totiž ani v odvolaní proti rozsudku krajského súdu neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by bolo spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, resp. zákonnosť rozhodnutia odporcu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil prečo žiadosť navrhovateľky o udelenie azylu zamietol ako zjavne neopodstatnenú. S jeho závermi sa stotožnil krajský súd a na správnosť týchto záverov v podrobnostiach odkazuje aj odvolací súd.

Krajský súd sa podrobne zaberá všetkými námietkami navrhovateľky uplatnenými v opravnom prostriedku, k ich vyhodnoteniu nemá odvolací súd žiadne výhrady, v podrobnostiach na tieto správne závery krajského súdu odvolací súd odkazuje.

Keďže rozhodnutie odporcu sa netýkalo výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany a navrhovateľka v opravnom prostriedku ani námietky voči takémuto (neexistujúcemu výroku) neuplatnila, odvolací súd poukazuje na to, že krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nad rámec prieskumu uvádza, že odporca postupoval správne, keď po zvážení skutkového stavu nenašiel ani dôvod pre udelenie doplnkovej ochrany. Toto pochybenie krajského súdu však nemalo vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

K odvolacej námietke navrhovateľky, že odporca mal zvážiť aj možnosť udelenia azylu z humanitných dôvodov, odvolací súd udáva, že sa jedná o nenárokový právny inštitút, a teda v medziach správnej úvahy odporcu je, aké konkrétne dôvody bude za ne považovať. Zákon výslovne neukladá povinnosť správneho orgánu uviesť do výroku negatívne rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Keďže nejde o nárok, o ktorom musí rozhodnúť správny orgán ex lege, ale o výsledok správneho uváženia správneho orgánu, ktorý nie je preskúmateľný súdom, námietka navrhovateľky, že správny orgán sa možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov nezaoberal neobstojí,

najmä za situácie, že navrhovateľka v priebehu administratívneho konania ani netvrdila, že existujú dôvody v tomto ustanovení uvedené.

Pokiaľ teda odporca napriek neexistencii objektívnych dôvodov pre udelenie azylu (v zmysle § 8 zákona o azyle) nezistil vzhľadom na chýbajúce predchádzajúce tvrdenie navrhovateľky o ich existencii žiadnu subjektívnu okolnosť, ktorá by zakladala sama o sebe dôvod pre udelenie azylu z humanitných dôvodov, a z tohto dôvodu úvahu k takejto okolnosti ani nerozvedol, nepochybil.

Z uvedených dôvodov preto možno konštatovať, že rozhodnutie odporcu bolo v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak ho potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovел a napadnutý rozsudok podľa § 219 OSP v spojení s § 246c OSP ako vecne správny potvrdil.

Odvolacie námietky navrhovateľky neboli spôsobilé spochybnit' vecnú správnosť napadnutého rozsudku ani rozhodnutia odporcu. Z vyjadrení navrhovateľky, ktoré produkovala v administratívnom konaní, vyplynul jednoznačne ekonomický dôvod jej žiadosti o azyl v snahe legalizovať si pobyt na území SR a s poukazom na skutočnosť, že odvolacie námietky navrhovateľky vyhodnotil odvolací súd za nedôvodné, napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 OSP.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, keď navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 13. apríla 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová